

Fotograf Mattias Hamrén

Projektkavalkaden 2022-10-24

Förskolan Kastanjen

Förskolan Kastanjen i Kv Hållkarlen på Södermalm.

Förskolan Kastanjen, är en nybyggd förskola på Södermalm i Stockholm med plats för ca 123 barn.

2015 fick vi i uppdrag att utreda förutsättningarna för att bygga en ny förskola på Fatbursgatan 36 där det fanns en förskola från 1970-talet för ca 70-90 barn. Det beslöts tidigt att vi skulle gå vidare med en ny förskola för 7 avdelningar. Vi ansåg att det blev bäst med tanke på den befintliga tomtytan och den nya byggnadens storlek som inverkar på kvarvarande lekyta. Vi kunde utöka vår gårdsyta med en outnyttjad gårdsyta som fanns mellan vår förskola och förskolan Timmermansgården bredvid. Denna gård kan nu samutnyttjas av de två. Dessutom angränsar förskoletomten till en park som också kan utnyttjas som en lekyta för de större barnen. Vårt arbete fortsatte, under 2016 och 2017, med förslagshandling, bygglov, rivningslov för den gamla byggnaden samt fram till färdigt förfrågningsunderlag. Projektet pausades sedan under antal år, pga. olika omständigheter, för att återupptas 2020 då vi uppdaterade handlingarna och sedan gjorde bygguppföljning fram till färdigställande.

Den nya förskolan är placerad samt utformad med hänsyn till kraven på att följa byggrätten, skydda den vackra, och stora kastanjen samt tillgänglighet och angöring från Fatbursgatan. Tomtens beskaffenhet med sin nivåskillnad på flera meter och berg i dagen och stora träd samt få grönytor ställde stora krav på nybyggnadens - och förskoletomtens utformning. Den nya förskolan är en två-vånings-byggnad i suterräng med tillagningskök och modern teknik för att uppfylla dagens krav.

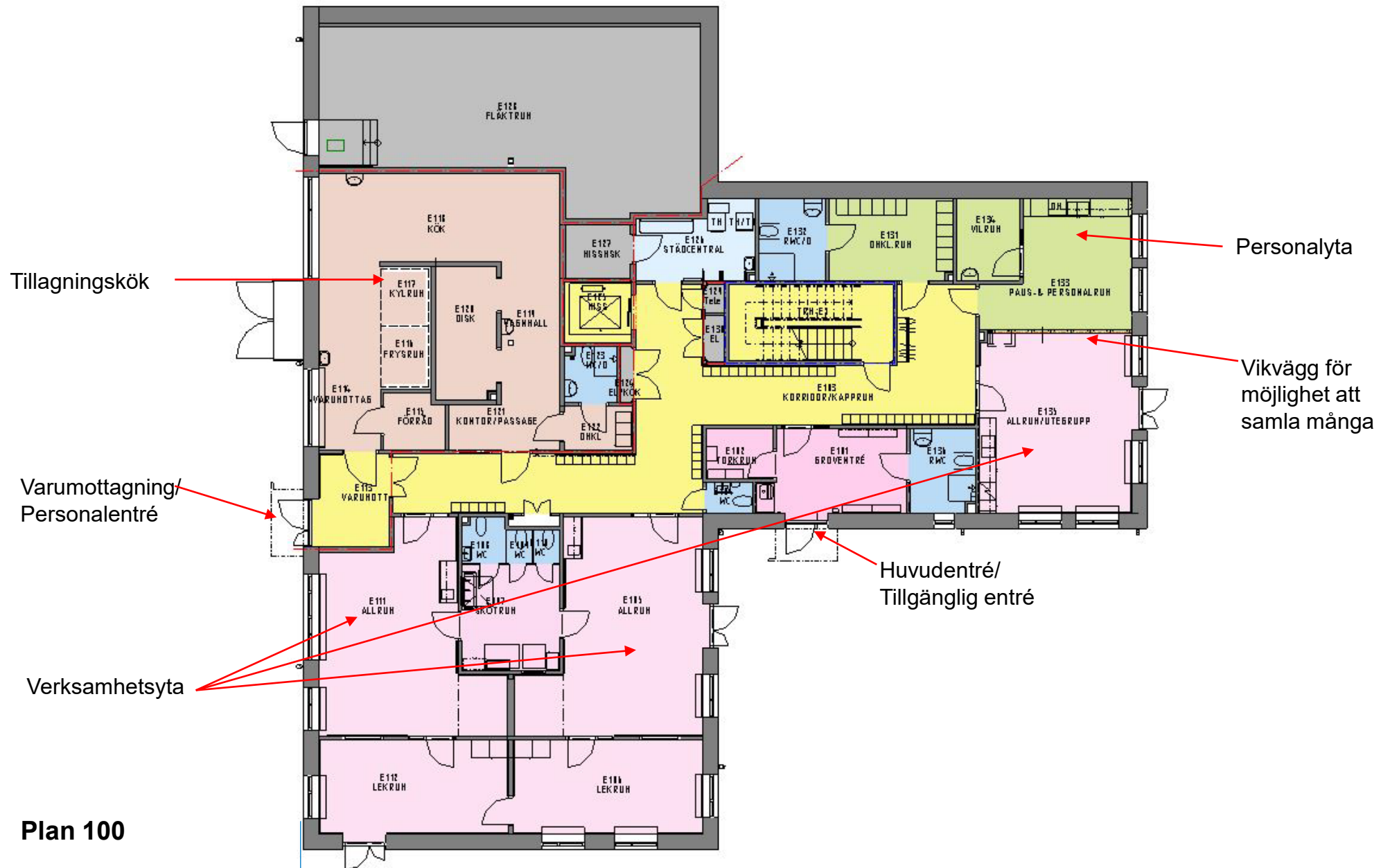
På plan 100 finns entré som är tillgänglig, groventré, kapprum, två allrum och lektrum samt skötrum att dela på. Ett allrum med vikvägg mot personalrum ska kunna nyttjas när man vill samla många samt vara en extra resurs för förskolan. Tillagningskök, personalrum samt fläktrum som placeras i den delen som ligger i suterräng.

På plan 200 finns entré för barn och föräldrar, groventré, kapprum, torg ,allrum och lektrum i olika storlekar, som var ett önskemål från Södermalms stadsdel då man vill arbeta avdelningslöst med flexibla gruppstorlekar. Några allrum delar på ett skötrum.

Det var viktigt med en tydlig entré på det övre planet så att förskolan kan nås från flera håll samt försöka minska känslan av en baksida som präglade ursprungliga förskolan. Baksidan var dåligt utnyttjad som lekyta , då den var svår och brant. Den blev som ett tillhåll för obehöriga på helger.

Att välja ljust tegel som fasadmateriel var självklart med tanke på övrig bebyggelse runt om, i norr av lamellhus i rött tegel, i söder bostadshus från tidigt 1900-tal i puts grov och slät samt kollektivhus i slät betong samt Timmermansgårdens förskola i rött tegel. En ljus byggnad med en stram enkel utformning.

Plan 100

A-handlingar

Personalyta

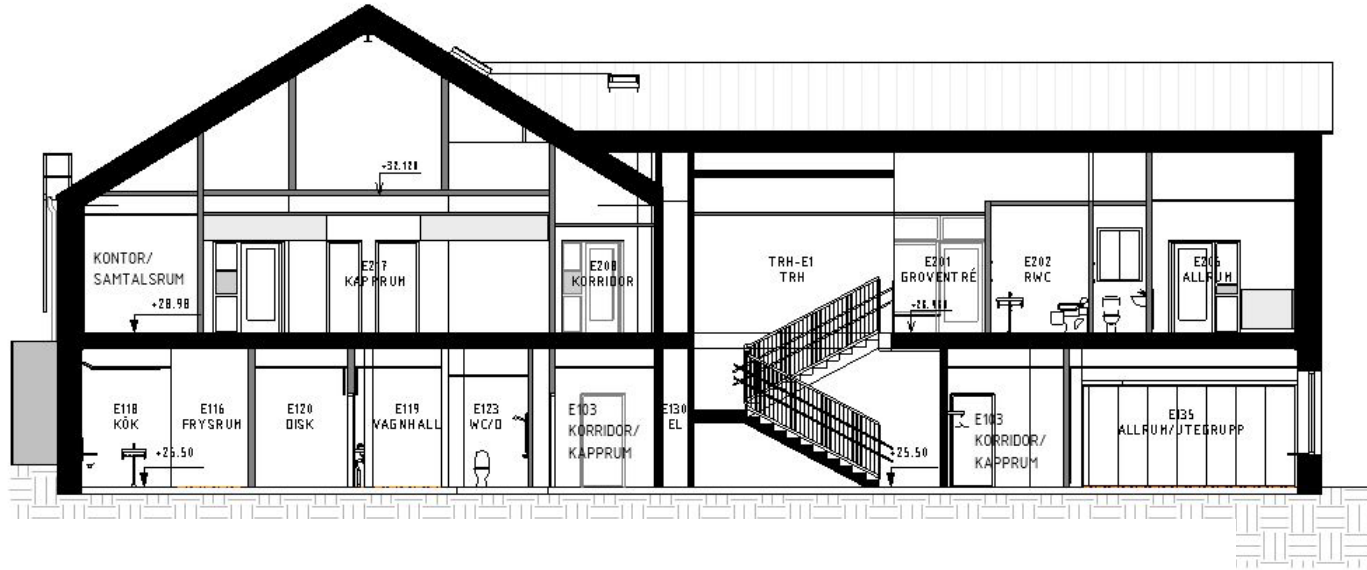
Entré

Torg

Glasade partier

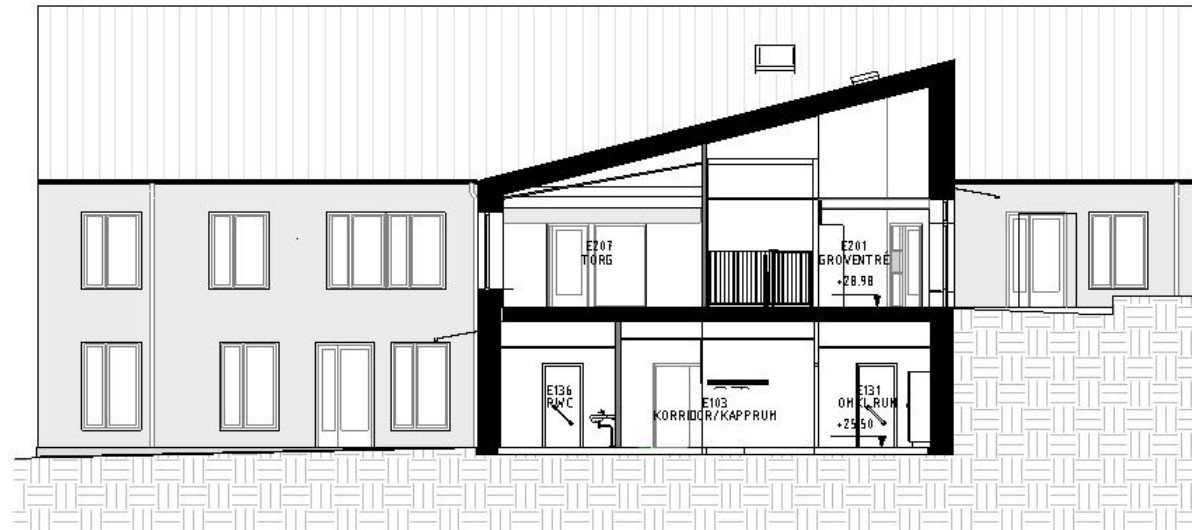
Plan 200

A-handlingar

Fotograf Mattias Hamrén

Allrum med matta av konstnären Valeria Montti

Fotograf Mattias Hamrén

Allrum med hög takhöjd.

A-handlingar sektion

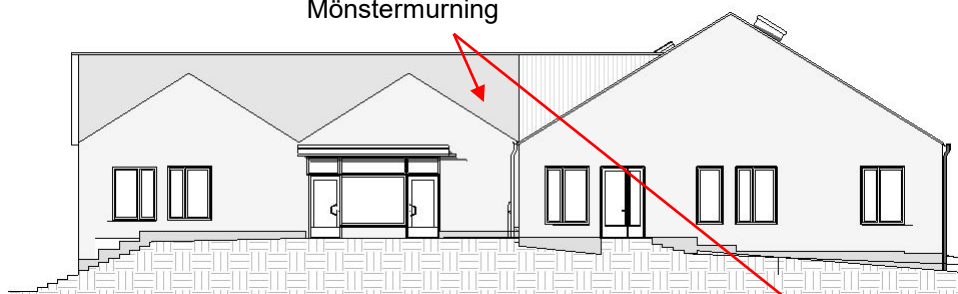
Fasad mot söder

Huvudentré/
Tillgänglig entré

Mönstermurning

Fasad mot väster

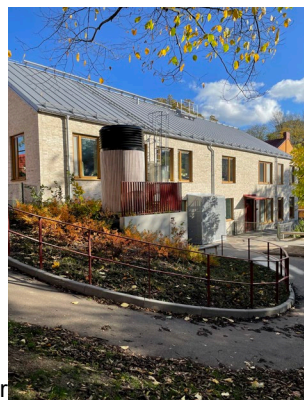
Fasad mot norr

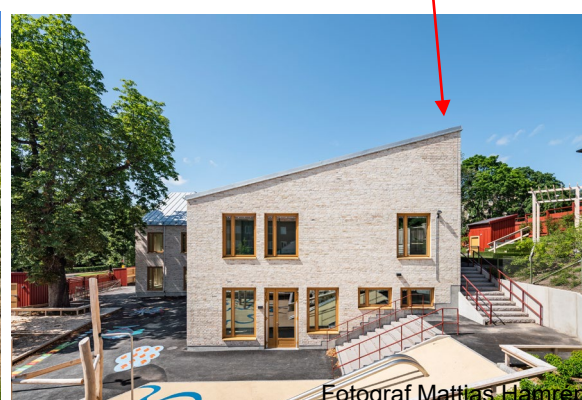
Fasad mot öster

Foto Max Arkitekter

Fotograf Mattias Hamrén

Fotograf Mattias Hamrén

Gestaltningen tar sitt avstamp i att bevara den vackra kastanjen, vilket fått styra byggnadens placering och form, tillsammans med byggrätten.

Tomten är omgiven av arkitektur av alla de slag, en stor blandning av form, storlek, ålder, färg och material. Därför har förskolans gestaltning fått ett enkelt formspråk och en stram form. Två huskroppar med olika form har sammanfogats till en enhet. Takfoten är diskret och saknar utsprång.

Omgivningens bebyggelse går i dämpade, mörka kulörer. Förskolan har därför fått ljusa fasader för att kontrastera mot omgivningarna och skapa en ljusare miljö för barnen. Ett varmt sandfärgat tegel med variation i bränningen ger liv till de strama fasaderna. En viss mönstermurning kan också skönjas. Fönstren går i traditionell ockra och entrépartier i engelskt rött, plåttaket är ljusgrått.

Det var viktigt att skapa en trygg miljö även på tomtens övre del, både för förskolan och grannar, genom att förlägga en entré och vistelseytor där.

A Gestaltningsidé

Fasad mot Fatbursgatan, Kastanjen och röda planket som skulle bevaras

Mönstermurning

Fotograf Mattias Hamrén

Fasad mot norr med entré från gården

Detalj takfot

Max Arkitekter

Den invändiga gestaltningen går i ljusa, dämpade kulörer som framhäver och fungerar i samklang med den konstnärliga gestaltningens starkare färger och uttryck. De ljusa färgerna är även valda för att skapa goda dagsljusförhållanden.

Låg bröstning på fönster skapar nyfikenhet och utblickar för barn i alla åldrar, så de kan se årstidernas förändring och vad som händer utomhus. De djupa fönsternischerna kan användas till lekyta och sittyta för barnen. De är klädda med vitlaserad plywood för att skapa lite värme för små rumpor. Trämateriel går sedan igen i partier och inredning.

Mellan rummen skapas genomsiktighet genom glasade partier och invändiga fönster. Kastanjen kommer igen i glasens kontrastmarkeringar i form av stora höstfärgade kastanjeblad.

Konstnären Valeria Montti har arbetat med att utforma väggabsorbenter och heter Hästkastanjen. Konstverket består av 5 olika motiv som är placerade i på vägg olika rum samt en löslagd matta.

Fotograf Mattias Hamrén

Fotograf Mattias Hamrén

Foto Max Arkitekter

LA Gestaltningsidé: *Kastanjetrådets Skatter*

Förskolegården är utformad efter idén om en skattkarta. Barnen uppmuntras till rörelse mellan olika miljöer.

Platsens förutsättningar:

Kuperad tomt med stora höjdskillnader och solutsatta platser.

Utmaningar:

Skapa tillgängliga, inkluderande och trygga miljöer samt bevarande av befintliga träd.

Förskolan Kastanjen

Projekt (OBS minska typsnitt vid behov)	Förskola. Nybyggnad
Tidplan	2015-01-01- 2021-08-02
Antal barn, årskurser	123 barn
Antal m² gård och friyta	ca 2300 m² och friyta 18,7 m²/elev
Antal m²	BTA 1150 m²
Förvaltning	Förvaltare, förvaltningsområde samt FOC
Projektansvarig	Annika Norström, SISAB
Konsultgrupp	Arkitekt: Agneta Ran, Max Arkitekter AB Landskapsarkitekt: Stuart Hope, Hannah Marschall, Tengbom Projektledare: Daniel Ankar, Strategia Projektledning Övriga konsultföretag: PQR Consult AB, VVS Konstruktioner, TM konsult AB, Storköksbyrå, WSP Group, Brandskyddslaget, Exengo, Dry-It, Rullhtekk
Ekonomi	63,4 milj. kr
Entreprenadform	Generalentreprenad
Konstverk	Valeria Montti, Hästkastanjen , Paola Zamora, konstprojektledare Stockholm konst

